

Höst- och vårbehandling mot åkerven och örtogräs i höstvet

Karin Jahr, Växtskyddscentralen Linköping

Om försöken

Åkerven är ett problem främst på lättare jordar, men förekommer även på lite styvare jordar. En stor andel höstsäd i växtföljden, liksom reducerad jordbearbetning, gynnar förekomsten av åkerven och andra gräsogräs.

I årets försök jämförs olika preparat, preparatblandningar och spruttidpunkter. En del preparat har använts under många år, t.ex. Arelon, Boxer och Cougar och andra har precis blivit registrerade, Lexus, Bacara och Primus registrerades under 2002. I årets försök har de ännu ej registrerade preparaten Hussar och Picomax ingått. Hussar är en sulfonylurea, idosulfuron. Picomax är en blandningsprodukt mellan isoproturon och pikolinafen. Behandlingarna som redovisas har utförts vid två tidpunkter på hösten och två på våren.

I tabell 1 redovisas resultat från samtliga led 2003 och i tabell 2 redovisas en sammanställning av resultat från 2000-2003 inom ÖSFs försöksområde.

Ogräseffekt

Förekomsten av åkerven i försöken var hög, 381 resp. 251 g/m². Förekomsten av örtogräs var låg och redovisas därför enbart i flerårssammanställningen, se tabell 2. Effekten mot åkerven 2003 blev mycket god efter samtliga behandlingar. I flerårssammanställningen, se tabell 2, ger Arelon på hösten (led 2) en något sämre effekt än de andra behandlingarna, med största sannolikhet beroende på innehållet av isoproturon som är lätttrögligt. Det transporteras lätt ned i marken och lämnar ytskiktet där åkervensfröna gror. Sena behandlingar på hösten bör undvikas, framförallt med preparat som innehåller isoproturon (ex. Arelon och Cougar). Bacara och Cougar har gett klart bäst effekt mot viol och ”samtliga örtogräs”.

Skörderesultat

En behandling gav stora skördeökningar 2003 (41-46 %), jämfört med resultaten för 2000-2003 (21-26 %). Detta berodde sannolikt på grödans sämre konkurrensförmåga (jämför

grundskördarna, 3 950 resp. 4 650 kg/ha) och på högre förekomst av åkerven 2003.

Skördeökningen efter en behandling var statistiskt säker jämfört med obehandlat för samtliga led. Någon statistiskt säker skillnad mellan de olika behandlingarna förelåg inte. Boxer + Bacara (led 5) gav en viss missfärgning i försöken vilket dock inte verkar ha påverkat skördeutfallet, se tabell 1.

Slutsats

- Kontrollera förekomsten av ogräs redan på hösten.
- Bekämpa på hösten om förekomsten av åkerven och viol är hög. Vänta till våren om inte optimala sprutbetingelser råder.
- Undvik sena behandlingar, framförallt med preparat som innehåller isoproturon (lättroligt).

Tabell 1. Plan L5-240. Åkerven och örtogräs i höstvet, höst och vår. Kärnskörd och ogräsvikt. Resultat från 2 försök 2003 i E-län.

Försöksled	Tidp	Skörd kg/ha	rel.tal	Ogräs rel. tal Åkerven
1 Obehandlat		3950	100	100
2 Arelon 2,5 l + Duplosan Meko 1,2 l	1	+1820	146	0
3 Cougar 1,5 l	1	+1740	144	0
4 Bacara 1,25 l	1	+1610	141	0
5 Boxer 2,0 l + Bacara 0,25 l	1	+1790	145	0
6 Picomax 2,0 l	1	+1660	142	0
7 Cougar 0,5 l + Hussar 150 g + L. Bio 0,1	3	+1630	141	0
8 Cougar 0,5 l + Monitor 18,75 g + L.Bio 0,2	4	+1720	144	0
9 Lexus 50 WG 20 g + vätm 0,1	2	+1680	142	2
10 Lexus 50 WG 20 g + Platform 40 g	2	+1660	142	4
11 Lexus 50 WG 15 g + Bacara 0,5 l + vätm 0,1	2	+1730	144	2
12 Lexus 50 WG 20 g + Starane 0,5 l + vätm 0,1	2	+1710	143	1
13 Lexus 50 WG 20 g + vätm 0,1 + Arelon 1,5 l	3	+1690	143	0
14 Monitor 12,5 g + L. Bio 0,2	3	+1650	142	0
15 Hussar 200 g + L. Bio 0,1	3	+1650	142	3
16 Monitor 12,5 g + Primus 0,1 l + L. Bio 0,2	3	+1770	145	0
17 Monitor 18,75 g + Express 1,0 tabl + L. Bio 0,2	4	+1830	146	0
18 Monitor 18,75 g + L. Bio 0,2	4	+1720	143	0
Antal försök			2	2
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²				381

Spruttidpunkt och sprutdatum:

- 1) Höst, grödan 1-1,5 blad
- 2) Höst, grödan 2-3 blad, åkerven DC 11-29
- 3) Tidig vår vid tillväxtens början, ej risk för nattfrost
- 4) Vår, vid tillväxtens början.

Lars (Hyttringe) 1/10, 16/10, 8/5 och 14/5.
Ballad (Ullevi) 2/10, 16/10, 8/5 och 12/5.

LSD 5 % 270 kg/ha (7 %)

Ogräs

Tabell 2. Plan L5-240. Åkerven och örtogräs i höstvet, höst och vår. Kärnskörd och ogräsvikt. Resultat från 8 försök 2000-2003 i E-län.

Försöksled	Tidp	2000-2003				
		Kärna kg/ha	rel.tal	Ogräs, rel.tal		Samtliga örtogräs
				Viol	Åkerven	
1 Obehandlat		4650	100	100	100	100
2 Arelon 2,5 l + Dupl. Meko 1,2 l	1	+1010	121	11	11	27
3 Cougar 1,5 l	2	+1220	126	0	5	5
4 Bacara 1,25 l	2	+1080	123	0	0	3
5 Cougar 0,5 l + Monitor 18,75 g + L. Bio 0,2	1 4	+1230	126	1	1	2
6 Primus 0,1 l + Monitor 12,5 g + L. Bio 0,2	3	+980	121	40	3	22
7 Monitor 18,75 g + L. Bio 0,2	4	+1060	123	62	5	52
Antal försök			8	5	8	7
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²			46	251	106	
LSD 5 %, kg/ha		290	(6%)			

Spruttidpunkt:

- 1) Höst, grödan 1-1,5 blad
- 2) Höst, grödan 2-3 blad
- 3) Tidig vår vid tillväxtens början
- 4) Vår, vid tillväxtens början